


MOZAIK
GORSKI KOTAR STARI

Anamarija Kvas (24): 'U Čabru nema većih prilika za mlade, posao ću tražiti vani'

Anamarija Kvas (24), talentirana studentica Akademije likovne umjetnosti u Zagrebu, odrasla je u Gorskom kotaru. Najveća inspiracija za rad bio joj je i ostao rodni kraj koji rado posjećuje, a šetnje prirodom uvijek je odvedu do trgova u mjestima Tršće i Čabar, gdje je odrasla. Čas joj, priznaje nam, djeluju idilično, čas otužno, jer svjesna je ljepote oko sebe, ali je boli što tu više nema mladih koji bi veselo čavrljali na klupicama. Otići će i ona, nakon skore diplome posao namjerava potražiti u inozemstvu gdje joj se pruža više mogućnosti za razvoj svih potencijala koji se kriju u njoj.



Objavljeno prije 1 mjesec | 06. 11. 2023.
Autor **Gordana Arh**



Anamarija Kvas (foto: privatni album)



Cijeli čabarski kraj, koji je nekada imao preko osam tisuća ljudi, danas ih broji svega oko 3.200. Od te brojke, na zadnjem popisu stanovništva bilo je čak 1.200 umirovljenika, a djece i mladih zabrinjavajuće malo.



Koliko je to malo najbolje govori podatak da je naša sugovornica **Anamarija Kvas** u osnovnu školu u Čabru išla s još samo troje učenika u razredu – bilo je to prije desetak godina i do danas se situacija nije popravila. I ta djeca dalje odlaze na školovanje u gradove, najčešće ondje pronalaze poslove, zasnuju obitelj i više se ne vrate. Što se tiče privrede, nema ih što privući, a od lijepe prirode se ne živi.



Anamarijino djetinjstvo bilo je, ispričala nam je na početku razgovora, **neprocjenjivo sretno**. "Ne sjećam se da je u mom djetinjstvu bilo puno mladih u kraju, ali se sjećam da nam je bilo lijepo. Kao djeca igrali smo se po cijelom Čabru, na školskom igralištu i u parkiću, odlazili smo na izvor Čabranke i šetali od znaka koji označava početak naselja, do prekriznog znaka. Igrali smo se skrivača u dvorcu Zrinskih, gađali smo se s kestenjem na

ŽIVOT POČINJE S 50!

Mi smo medij zajednice. Razbijamo predrasude o starenju i starosti – živimo. Pratimo teme zdravlja, zdravstvene, obiteljske i mirovinske politike, politike, kulture, zabave, znanosti i životnog stila. Želimo vas ohrabriti, povezati i inspirirati kako biste zdravije i aktivnije uživali u životu. Poštujemo različitosti, promoviramo toleranciju i potičemo argumentiranu raspravu. Naš moto je: Živite brzo, umrite stari. Jako stari.

EPP
Totalna rasprodaja - Požurite

Rasprodaja - nabavite svoj gps lokator. Za auto, klučice, psa i ostalo....

Kupi

trgu kod lava i tražili zakopano blago kao da smo gusari. Vozili smo bicikle do Plešci, Tršća i Prezida i većinu vremena provodili vani. A s početkom škole imala sam dojam da nas je puno, govorili smo: **'Malo nas je, ali nas ima'**, prisjetila se.

Odlazak na školovanje s 14 godina

Za velik broj mladih iz čabarskog kraja ta se djetinja idila prekida vrlo rano, često s prvim tinejdžerskom godinama, kad u srednju školu odu najčešće u Rijeku, Karlovac, Zagreb. Anamarija je iz topline roditeljskog doma otišla već s 14 godina, kad je u Rijeci upisala Školu za primijenjenu umjetnost. "Bilo mi je teško odseliti se, ali bila sam znatiželjna i uzbuđena zbog svega što me čeka. U srednjoj sam gotovo svaki vikend autobusom dolazila kući, autobusom, ali kad sam u Zagrebu upisala Akademiju likovnih umjetnosti, to se prorijedilo", povjerila nam je Anamarija.

Miris bukve i jele u Leipzigu i Pragu

Kao vrsna studentica, Anamarija je, otkriva nam, dvaput bila na razmjeni studenata u sklopu programa Erasmus+ te je po jedan semestar završila na Akademijama u Leipzigu i Pragu. Bila su to najduža razdoblja da nije bila kod kuće. "Mislim da su mi roditeljski dom i kraj u kojem sam rođena najviše nedostajali dok sam bila na studentskoj razmjeni u Njemačkoj. Šetnja kroz lajpciški Auwald bila mi je svakodnevnica. Gledala sam ondje grane javora i vrbe kako se protežu niz put, ali u nekoliko navrata mi se činilo kao da **osjetim miris bukve i jele iz divnih šuma iz mog djetinjstva**", prisjetila se.

Čabar je svaki put prazniji

Svaki put kad dođe kući, kaže, njezin kraj joj se učini još praznijim. "Tužna je činjenica da Gorski kotar općenito ima velik problem s emigracijom, to možemo vidjeti kroz popise stanovništva, ali i u šetnji utorkom poslijepodne. Trgovi u Tršću, Čabru, Prezidu, Gerovu i Pleščima su pusti i ponekad se u meni budi osjećaj nostalgije, osobito zimi. Taj mir i ta tišina zazvuče mi idilično i tada razmatram kako nikad nije sve crno i bijelo", govori ova mlada umjetnica koja je svjesna da **tišina godi, ali ovdje može djelovati i apokaliptično**.

Posao će tražiti u inozemstvu

Preddiplomski studij na Akademiji završila je s pohvalom *Summa Cum Laude*, a sada je na studentica diplomskog studija Grafike u klasi prof. Mirjane Vodopije. Na pitanje bi li se nakon studija mogla ostvariti u rodnom kraju, kaže: "Postoje razni poslovi gdje zapravo nije bitno gdje se pojedinac nalazi, mogla bih raditi kao dizajnerica ili ilustratorica od kuće te raditi kao *freelancer*, tada bih mogla kombinirati gradove i mjesta. Definitivno bih **voljela provoditi više vremena u Gorskom kotaru**, ako ću ikad u životu moći raditi od kuće. No, trenutno sam definitivno više orijentirana na to da se **pokušam zaposliti negdje u inozemstvu**", rekla je.



Anamarija Kvas (foto: privatni album)

Cilj joj je, priznaje, steći dodatna znanja i vještine u profesionalnom umjetničkom polju i upoznati scenu izvan Hrvatske. Posao iz snova joj je raditi u nekom grafičkom studiju i/ili crtati stripove. "U ovom trenutku radim studentski i dežuram na izložbama, a akademski se fokusiram na **diplomski rad i autorski strip kojeg ću izdati sljedeće godine**", najavila je.

U Čabru nema dovoljno poslovnih prilika

I kao što ona bolje prilike želi tražiti u inozemstvu, tako žele i njezini kolege, ali i čabarski prijatelji. "Moji kolege su također studirali ili još studiraju vani, i naravno da takva iskustva mogu zbilja obogatiti mlade, no mogu ih **staviti i u poziciju da se pitaju žele li se iseliti iz Hrvatske** jer možda vide nekakve nove i bolje prilike. U čabarskom kraju nema dovoljno poslovnih prilika za mlade i sasvim je razumljivo da će otići raditi drugdje. Zapravo, smatram da iseljenje nije samo po sebi loša stvar, samo što se u našem kraju nema čime izbalansirati, ali vjerujem da će se to uskoro promijeniti na bolje. Gradovi su sada puni ljudi, a manja mjesta sve praznija. Vjerujem da će se s vremenom **ljudi početi vraćati na selo**, sve ide u krug", optimistična je Anamarija Kvas.

Svakodnevni život u ovoj mikrosredini može biti lijep, ali nije uvijek jednostavan. Mnogi u veću kupovinu, kao i u željezaru, po građevni materijal, namještaj, strojeve i vrtne alate, za sve se mora 80 kilometara po oštrim zavojima u Rijeku ili Sloveniju. I **prva je bolnica tek u Rijeci**. No, ljudi se naviknu, pa Anamarijina baka Ljubica kaže da je za njezine potrebe dovoljna i ponuda u lokalnom dućančiću, te ju veseli što raste i ponuda proizvoda lokalnih OPG-ova.

"Moja baka kupovinu obavlja u Čabru, a jaja, mlijeko, med, sokove i sir, kaže, uvijek može kupiti kod lokalnih proizvođača. Posebno hvali jednu veliku novost koju ova sredina donedavno nije imala – **jednom mjesečno u ambulantu Čabar dolaze specijalisti iz Rijeke** gdje naručeni pacijenti mogu obaviti neke od specijalističkih pregleda, pa ne moraju za sve putovati u Rijeku."

Želi ponešto napraviti i za svoj kraj

Ljetos je naša sugovornica s udrugom **DŠR Gorači**, koja često održava kreativne radionice, imala priliku **voditi malu radionicu crtanja stripa**. "Posljednjih se godina u našem kraju na žalost zatvorilo više kafića u koje su nekoć izlazili mladi, ali veseli me s druge strane što se ljudi koji su ostali ovdje živjeti ipak trude napraviti nešto lijepo s područja kulture, sporta, umjetnosti, glazbe. Uživala sam u vođenju radionice stripa", rekla je.

Ambiciozna je, povjerava nam, i oko **pokretanja umjetničke rezidencije u Čabru**. "Ideju za to zapravo mi je dao edukacijski umjetničko-istraživački projekt Matrice, ali i razne rezidencije na kojima sam boravila s kolegama. Neka kraća rezidencija jednom godišnje u ovom kraju bila bi izvediva, ali sve je to još samo u fazi promišljanja", otkriva Anamarija Kvas.



Anamarija Kvas: Osjećaš li da stariš?

Umjetnost Anamarije Kvas

Naša sugovornica nam je kazala i što je najviše inspirira u umjetničkom radu. "Trenutci uhvaćeni u vremenu koji ne mogu biti interpretirani u nijednom drugom smislu no kroz nostalgiju upravo su oni koji me najviše inspiriraju. Atmosfera koja se osjeća u naraciji osnova je za stvaranje legitimne priče. Promjena je koncept koji je konzistentan u svakoj misli, trome minute dok prolaze nebom čine sitne promjene, hrđanje u hladnoći i cvjetanje u toplini, dragi pogledi koji tjeraju oči da zažmire, miris zraka prije i nakon trčanja u krug. Mi nikada ne pričamo priče o sada. Trenuci drže narativ radi toga što ih se sjećamo", rekla je.

"Sjećanje i osjećaj promjene sastavni su dijelovi mojih grafičkih priča. Najbitnija sjećanja su ona prva. Moje prvo vizualno sjećanje žice su **drveća u šumi i planinski vrhovi** koji kruže oko doline. U svom umjetničkom radu otvaram prostor koji crta poveznicu, a vizualnim jezikom zapisujem monologe i dijaloge ljudi s prirodom", objašnjava Anamarija.

Kroz godine je, otkriva nadalje, radila i **serije crteža i grafika čiji su motivi planine**.

"Planine shvaćam kao međuprostore gdje svaka od njih igra različitu ulogu u mom životu i predstavlja jednu ambiciju, uspjeh, žudnju, komfor, imaginaciju ili propust. Boravak, mimoilaženje i maštanje o njima donijelo mi je različite duhovne i materijalne vrijednosti. Ne dopuštam im da iščeznu u drugi plan, već obrisnom linijom ističem njihovu blizinu. Planine jednako tako percipiram kao međuprostor između same sebe i onog materijalnog ili duhovnog u životu; uvijek se nađem okružena njima. Serija crteža nastavlja se i dalje. Crteži nastaju meditativno i uglavnom se baziraju na podsvjesnom sjećanju nastalom promatranjem virtualnih fotografija planina. Crteži zaključuju fascinaciju slikom kao takvom i potiču promišljanje o percepciji vizualnog sadržaja bilo da je riječ o statičnoj fotografiji ili stvarnom prostranstvu koje ljudsko oko gleda", kaže.

Najviše se izražava kroz strip

Medij u kojem se Anamarija najviše izražava je strip. "U tablama stripa često nađem mjesta ukomponirati crtice iz Čabra, svjesno, ali i nesvjesno. Voljela bih podijeliti jednu priču iz stripa s vama. Riječ je o stripu **Osjećaš li da stariš?** Koji je nastao u sklopu Kvarnerske kolonije autorskog stripa i ilustracije te je objavljen u Godišnjaku hrvatskog stripa 2023 nakladnika Fibra i strip almanahu Iracionalistu."

"Razmišljajući o svojoj prabaki i baki koje su gotovo cijeli život provele u jednom mjestu u Gorskom kotaru crtam jedan svijet koji ne poznaje prolaznost vremena. Likovi se kroz table stripa pojavljuju kao bakice, odrasle žene, adolescentice i kao djevojčice. Zajedno piju kavu i zatim gataju jedna drugoj što predstavlja jednu vrlo poznatu Slavensku tradiciju druženja i povezivanja. Ostavljam pitanje koliko je sudbina igrala ulogu o njihovom životu i činjenici da se dvije junakinje iz stripa druže gotovo cijeli život."

Izvrсна i nagrađivana studentica

Za vrijeme studija, Anamarija je s kolegama sudjelovala na raznim projektima od kojih su neki nagrađeni Rektorovom nagradom Sveučilišta u Zagrebu i trenutno broji nagrade za dva grupna i jedan individualni znanstveno umjetnički rad. "U umjetničkom radu **posebnu pozornost posvećujem crtežu i grafici**, a priče pričam kroz table stripova. Zanima me priroda i sve što je s njom povezano u fizičkom i spiritualnom obliku, često se bavim **temama o svom odrastanju u planinama** te o igrama i mitologiji. Kratke stripove objavila sam u Godišnjaku hrvatskog stripa 2023. nakladnika Fibra, fanzinu OHOHO, *webzinu* Komikaze, švedskom CBA i njemačkom *Snail Eye strip* magazinu. Trenutno imam iza sebe 30-ak grupnih i jednu samostalnu izložbu *Squishy Feelings* izloženu u Galeriji SC s Manuelom Košević 2023. godine", otkriva ova uspješna mlada umjetnica.

Uključena je u mnoge projekte te je boravila na raznim umjetničkim rezidencijama u Hrvatskoj i u inozemstvu. "Sudjelovala sam nekoliko puta na edukacijskom umjetničko-istraživačkom projektu Matrice. Projekt nastaje kao suradnja više sastavnica Sveučilišta

u Zagrebu te svake godine ima fokus na drugačiju temu. Matrice se obično održavaju u obliku terenske nastave u Plemenitašu u zgradi nekadašnje osnovne škole, a 2022. godine **Matrice su se održale upravo u mom Tršću**. Proveli smo tjedan dana fokusirani na predavanja o zvuku, razmjenjivali ideje i znanja, snimali razne uratke te naravno uživali u ljepotama kraja. Konačan rezultat projekta realizirao se kao izložba radova sudionika u Galeriji SC Matrice: Zvuk II", otkriva.

"Najrecentnija rezidencija na kojoj sam sudjelovala je Moć žena u stripu / Women power in comics (**WomCom**), koji okuplja partnerice iz Grčke (PostScriptum), Mađarske (Bakelit Multi Art Center), Slovenije (Kino Šiška & TINTA festival), Hrvatske (AKC Attack), Srbije (SKC Novi Sad) i Crne Gore (Udruženje strip autora Crne Gore). Na rezidenciji sam provela divnih dva tjedna uz jezero Balaton i u dinamičnoj Budimpešti gdje sam, obogaćena novim znanjem u polju stripa, upoznala i mađarsku scenu te stekla vrijedna poznanstva", rekla je Anamarija Kvas, umjetnica za koju vjerujemo da će u rodnom planinama, ma gdje se ostvarila, uvijek pronaći najbolji odmor za dušu i najveće nadahnuće za rad.

Ovaj prilog je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.

SVE O TEMI: #ANAMARIJA KVAS #DEMOGRAFIJA #GORSKI KOTAR #ISELJAVANJE #STARENJE STANOVNIŠTVA

PROČITAJTE I OVO



Kristina Tomac (34): 'Nitko iz mog društva nije se zaposlio u Gorskom kotaru'



Zorica Žagar (56) iz Gerova: 'Najsretnija sam kad starom čovjeku uljepšam dan'



'Pravo na pomoć u kući je spas za starije Gorane, ne moraju u starački dom'

VIŠE S WEBA



NI FRANCUSKA, NI PEČENJE, NI KOLAČI: Znete koje je hit blagdansko jelo u Hrvatskoj ove godine? Iznenadit će vas

Oglas



Županji nepovratnih 2,2 mil. eura



I do 9 cm duži, i do 65 min. više. Dovoljna je jedna kapsula dnevno >>

Oglas



U Našicama rekordnih oko 600 obrta



ZA PROIZVODOM IZ HRVATSKE OTIMAJU SE DO NJEMAČKE: 'Najbolji izum ikada, ovo će pokupovati na tisuće ljudi'

Oglas



Škoda je sada na korak do nepobjedivog VW-a



VELIKA NOVOST U ZET-OVIM TRAMVAJIMA: 'Kad sam čula što su uveli, mislila sam da je šala. Ali ne...'

Oglas



Hrvatice bez stresa do pobjede protiv Kameruna



MOJE VRIJEME
ŽIVOT POČINJE S 50



[IMPRESUM I KONTAKT](#) [UVJETI KORIŠTENJA](#) [RSS](#)

 [Postavke privatnosti i kolačića](#)

Upravlja Google. Usklađeno s IAB-ovim TCF-om. ID CMP-a: 300

© 2014 - 2023 Moje Vrijeme®